

Eesnäärmevähi ennetamise ja varajase avastamise võimalused Eestis.

Margus Punab
TÜK meestekliinik

Eesnärmehaigused

- (Äge) ja krooniline põletik
- Healoomuline suurenemine
- Eesnäärmevähk

Kõik eesnärmehaigused,
Ka eesnäärmevähk on
Muutunud krooniliseks
haiguseks.

SEER Relative Survival Rates by Stage at Diagnosis
For Prostate Cancer, All Races, All Ages, Males
SEER 9 Registries for 1988-2003

	Localized	Distant	Unstaged
Time zero	100.0%	100.0%	100.0%
1-year	100.0%	79.3%	95.9%
2-year	100.0%	59.4%	93.3%
3-year	100.0%	46.9%	90.9%
4-year	100.0%	38.9%	89.1%
5-year	100.0%	32.8%	86.6%
6-year	100.0%	27.8%	84.4%
7-year	99.1%	24.6%	82.3%
8-year	98.0%	21.7%	80.4%
9-year	96.7%	19.4%	78.8%
10-year	95.2%	17.2%	77.2%

Eesnärmepõletik ja teised meestehaigused

- Prostatiti põdenutel on suurem risk haigestuda:
  - Eesnäärmevähki, OR 1,5-1,9 (Jiang, 2013)
  - Ereksioonihäire, OR 3,02 (Chen, 2015)
- Prostatiidil on tihed seos:
  - Eesnäärme healoomuline suurenemisega
  - Healoomulise suurenemisega seotud kusemishäiretega (LUTS)

(ülevaade Candaglia, 2013)

OR= šans olla haige eksponeeritud grupis võrreldes šansiga olla haige mitte-eksponeeritud grupis

Keskeas avalduvad eesnärmehaigused võivad alguse saada juba noorukieas!

Seminal Interleukin-6 and Serum Prostate-specific Antigen as Possible Predictive Biomarkers in Asymptomatic Inflammatory Prostatitis

Paul Korrovits, Kristo Ausmees, Reet Mändar, and Margus Punab

OBJECTIVES To determine the possible predictive values of seminal interleukin-6 (IL-6) and serum prostate-specific antigen (PSA), as well as their combined values, in differentiating between subjects with or without asymptomatic inflammatory prostatitis.

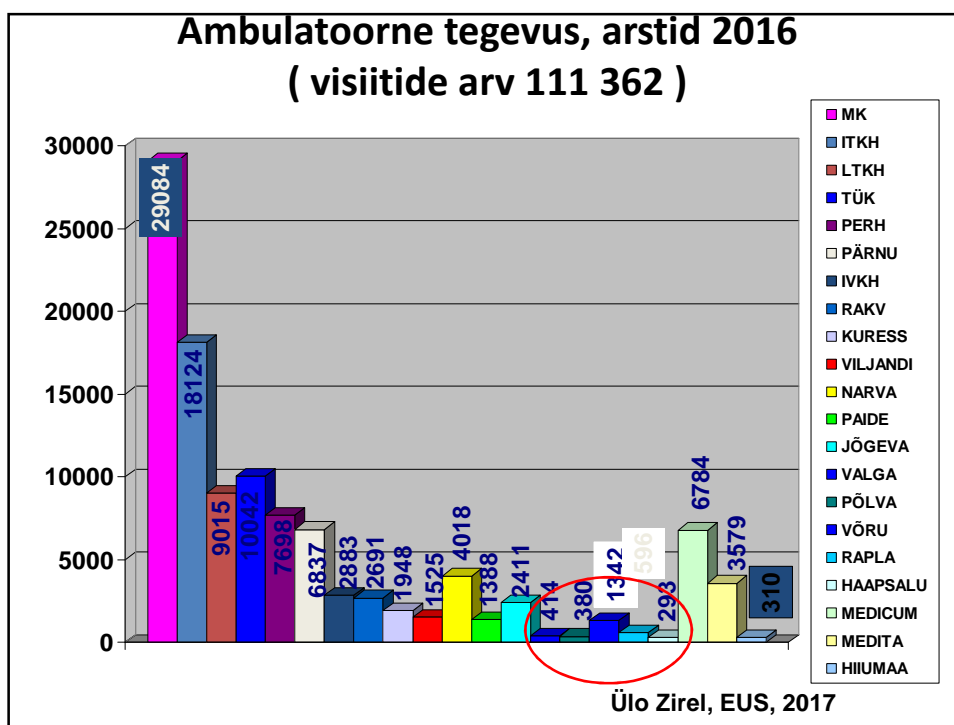
METHODS The study group consisted of 490 men (mean age 18.9 ± 1.8 years, range 16-25). Cytologic

Table 1. IL-6 and PSA levels stratified by white blood cell count in semen

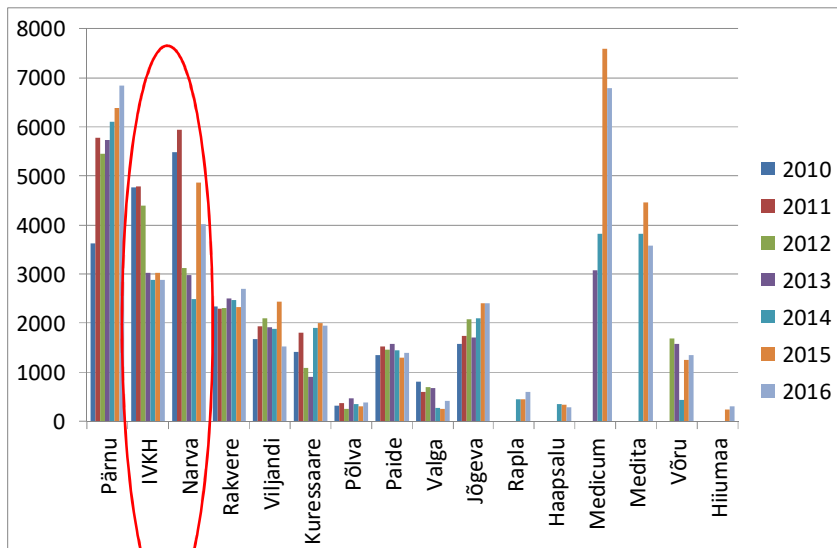
Variable	No LCS (0-0.2 × 10 ⁶ WBCs/mL, n = 396)	Moderate LCS (0.2-1 × 10 ⁶ WBCs/mL, n = 64)	Severe LCS (>1 × 10 ⁶ WBCs/mL, n = 30)	Total (n = 490)
PSA (µg/L) in blood serum	0.50 (0.07-3.20)* [†]	0.61 (0.15-3.73)*	0.73 (0.18-4.19)* [†]	0.52 (0.07-4.19)
IL-6 (ng/L) in seminal plasma	19.8 (2.0-144.0) ^{†*}	42.2 (10.1-311.0) ^{†*}	69.3 (10.2-1475.0) ^{†*}	21.4 (2.0-1475.0)

IL-6, interleukin-6; PSA, prostate-specific antigen; LCS = leukocytospermia; WBC, white blood cells.

Uroloogiline tegevus Eestis ja selle kättesaadavus

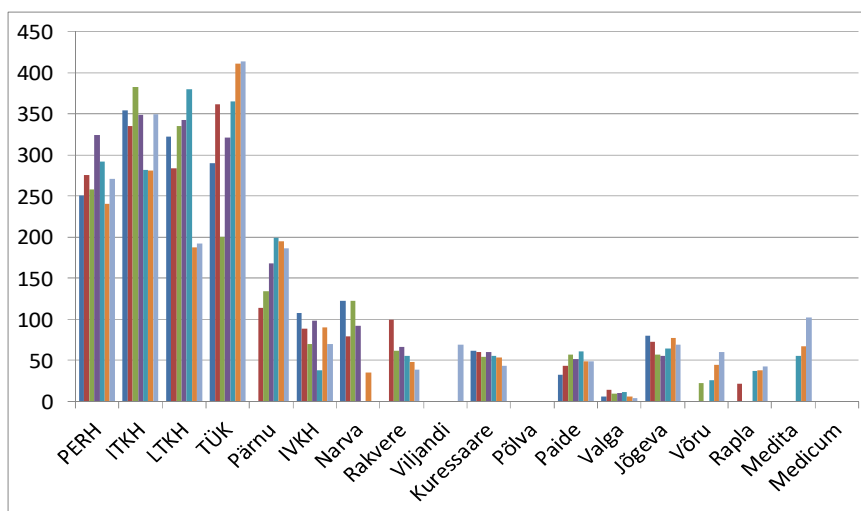

Ambulatoorne tegevus, arstid 2010-2016

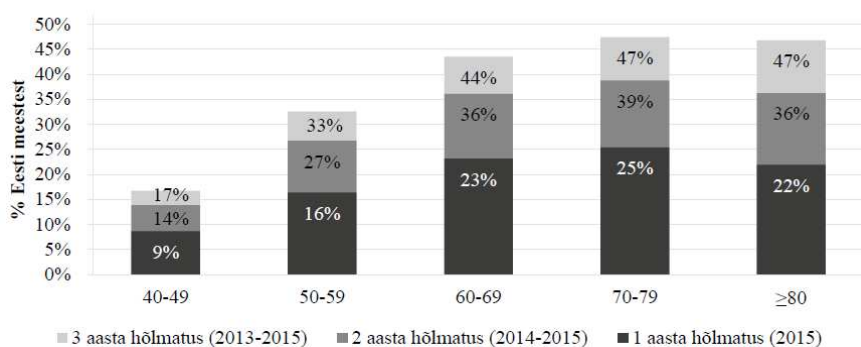
Ülo Zirel, EUS, 2017

EESNÄÄRME BIOPSIAD 2010 - 2016

Ülo Zirel, EUS, 2017

Perearstide poolt tellitud PSA testidega hõlmatud meeste osakaal (Jürisson, 2017)

Joonis 7. PSA testi ühe, kahe ja kolme aasta hinnanguline hõlmatus Eesti meestel vanuserühmade lõikes (vanus 2015. aastal)

Vähiliidu Jõulutunneli projekt 2015

Mobiilse tervisteenuse pakkumiseks nahahaiguste ja androloogia-urooogia suunal

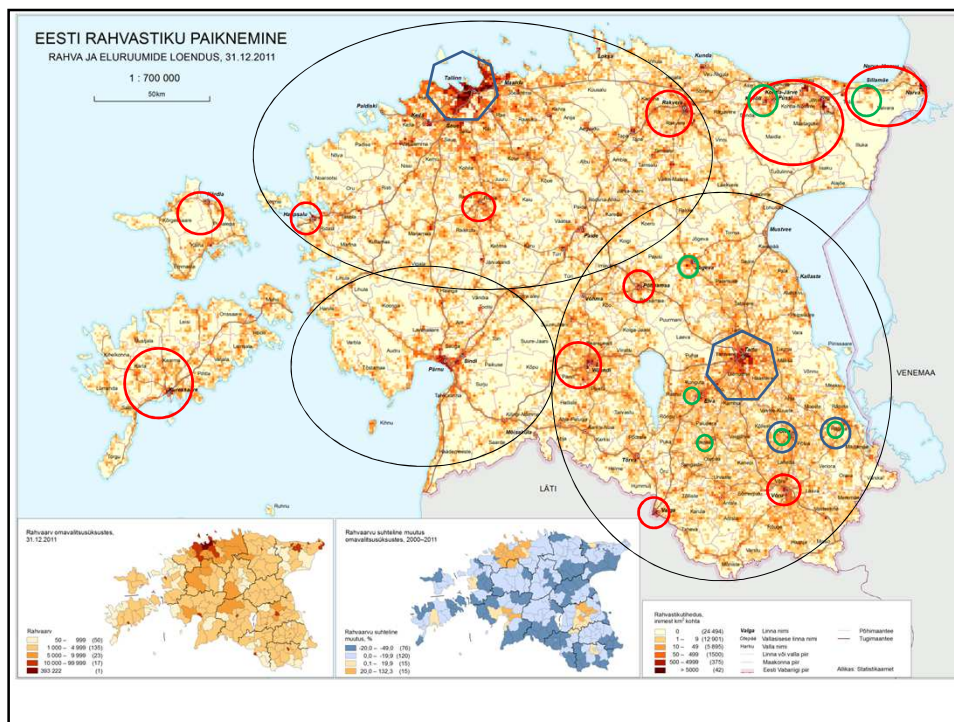

Andrologia AD 2018

Mobiilse kabineti varustus

Mobiilse kabineti töömaht

2017   4157 visiiti
 2018 tänaseni   2936 visiiti

Eesnäärmemuredega meeste käsitlus Eestis

Esmane käsitlus perearstid

Teine etapp diagnostika ja ravi

Kolmas etapp operatiivne, kiiritus ja keemiaravi

Peamised probleemid

1. Esmatasandi rahastus testide näidustusepõhiseks teostamiseks
2. Teise etapi teenuse kättesaadavus väljaspool tõmbekeskuseid ja Ida-Virumaal